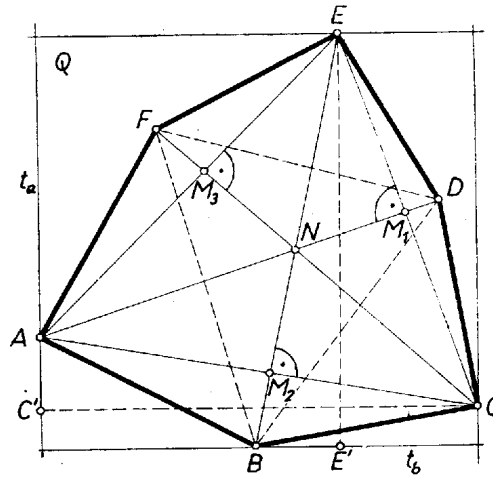

Az $ABCDEF = H$ hatszög csúcsai a feltételben szereplő szakaszpárok végpontjai között kétféle szerepet játszanak: A, C és E 3-szor lép fel, $B, D,$ és F viszont 1-szer. A 3-ik szakaszpár úgy áll elő az elsőből, és a 2-ik a 3-ikból, hogy minden végpont helyére a H körüljárása mentén rákövetkező második pontot írjuk; ezért egyrészt $A, C, E,$ másrészt D, E, F egymás között egyenrangúak. Ez az észrevétel bizonyításunkban rövidítéseket tesz lehetővé.

Megmutatjuk, hogy H -nak A, C, E -ben levő szöge derékszög. Ezt elég pl. A -ra bebizonyítani. Az $EAB = T_1$ és $CFA = T_2$ háromszögek egybevágók (azok a csúcsok felelnek meg egymásnak, amelyeknek a felsorolásbeli sorszámuk egyenlő). Ugyanis az E -ben, ill. C -ben összefutó oldalai a feltevés szerint páronként egyenlők, és a köztük levő szög is mindkettőben ugyanakkora, mert merőleges szárú hegyes szögek. Valóban, mindkét szög kisebb derékszögnél, mert az EA és $CF,$ az EB és $CA,$ a BE és CF átlópárok $M_3,$ ill. $M_2,$ ill. N metszéspontja H konvexitásának folytán benne van H -ban, ezért az AEB szög azonos az M_3EN szöggel, és az FCA szög az NCM_2 szöggel, az utóbbi szögek pedig az M_3EN, NCM_2 derékszögű háromszögeknek a derékszögtől különböző szögei. Ebből következik, hogy T_1 és T_2 körüljárása megegyező, egymással a síkjukban végzett mozgatással hozhatók fedésbe. És mivel a feltételben szereplő oldalpárjaik egymásba 90° -os forgatással átvihetők, ezért ugyanez áll harmadik oldalaira, AB és FA -ra is. Másképpen: az FAB háromszög A -nál derékszögű és egyenlő szárú. (Könnyű belátni, hogy a forgatás középpontja a BF szakasz felezőpontja.)

Ugyanígy a BCD és DEF is egyenlő szárú derékszögű háromszögek. Ezért a B, D, F -nél levő szögek mindegyike tompaszög, mert $2 \cdot 45^\circ = 90^\circ$ -kal nagyobb a BDF háromszög megfelelő szögénél, másrészt H konvexitásának folytán (valóságos hatszögben) kisebb 180° -nál. Az ABC szög $ABE \equiv ABM_2$ és $EBC \equiv M_2BC$ rész szögei azonban hegyes szögek, mert az $ABM_2,$ és M_2BC derékszögű háromszögekben a derékszög M_2 -nél van. Ugyanez áll a D és F -nél levő szögek $DA,$ ill. FC két oldalán levő részeire.

Az A, C, E csúcsok H minden Q támasz téglalapjának kerületi pontjai, mert ha pl. a BAF derékszög csúcsán át párhuzamosokat húzunk Q oldalával, akkor vagy egyikük kettévágja a BAF szögtartományt, és így a rá merőleges egyenes támaszegyenes H -nak, vagy egybeesnek AB és AF -fel, és így A a Q -nak csúcsa. Ekkor B és F is Q kerületén van. – Másrészt a B, D, F csúcsok közül legalább egy Q kerületén van, mert ha A, C, E mindegyikében a támasz egyenes különböző H oldalaitól, ezek Q -nak csak három oldalát adják meg. – Viszont B, D, F közül legfeljebb kettő lehet a kerületen és nyilvánvaló, hogy ilyenkor a H -nak köztük levő csúcsa egyben Q -nak is csúcsa. – B, D, F mindegyike csak akkor lehetne Q kerületén, ha egyikükben H -nak 180° -os szöge volna.

Az eddigiek szerint elég H azon támasz téglalapjairól megmutatnunk, hogy származtató támasz sávjaik szélessége egyenlő, amelyek kerületén legalább a C, E, A és B csúcsok rajta vannak. H körüljárásából nyilvánvaló, hogy e téglalapokban B és $E,$ valamint A és C egy-egy szemben fekvő oldalpáron vannak. Ha már most Q két oldala merőleges BE -re, akkor a másik kettő merőleges AC -re, így a Q -t meghatározó két támaszsáv szélessége $BE,$ ill. $AC,$ és ezek egyenlősége folytán Q négyzet. Ha pedig E -nek, C -nek a B -beli $t_b,$ ill. az A -beli t_a támaszegyenesen levő $E',$ ill. C' vetülete B -től, A -tól különböző, akkor a sávok szélessége $EE',$ ill. $CC',$ és ezek egyenlők, mert a BEE' és ACC' egybevágó derékszögű háromszögeknek megfelelő befogói (ezekben az átfogók és az E -nél, C -nél levő merőleges szárú hegyesszögek egyenlők).

Ezzel az állítást bebizonyítottuk.

Györgyi János (Budapest, Kölcsey F. g. IV. o. t.)

Megjegyzés. Az FAB, BCD és DEF háromszögek derékszögű egyenlő szárú volta a 957. feladat II. megoldásához fűzött megjegyzés tételéből is következik, ugyanis a feltevések folytán B, D, F az EAC háromszögből úgy származtathatók, hogy a magasság vonalakra a csúcsoktól a szemben fekvő oldal felé felmérjük a szemben levő oldal hosszát.

Gazsi Lajos (Kaposvár, Táncsics M. g. IV. o. t.)